

Sygn. akt **V Ca 4363/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Wiśniewska-Sadomska
Sędziowie:	SSO Bożena Miśkowiec SSR Dorota Walczyk (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sąd. Aneta Obcowska

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa E. K.

przeciwko (...) W. i D. K. (1)

o ustalenie

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy- Woli w Warszawie

z dnia 28 lipca 2015 r., sygn. akt I C 1496/14

1. oddała apelację;
2. zasądza od E. K. na rzecz (...) W. kwotę 90 (dziewięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej;
3. zasądza od E. K. na rzecz D. K. (1) kwotę 90 (dziewięćdziesiąt) złotych powiększoną o należny podatek VAT tytułem nieuiszonych kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 4363/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 05 czerwca 2014 r. powódka E. K. wniosła przeciwko Miastu S. W. i D. K. (1) o ustalenie w trybie art. 189 k.p.c., że pozwany D. K. (1) od dnia 15 stycznia 2009 r. nie jest najemcą lokalu mieszkalnego położonego w W. przy ul. (...) w W. wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu Gminy M. W..

Miasto S. W. w odpowiedzi na pozew wniosło o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

D. K. (1) w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Wyrokiem z dnia 28 lipca 2015 r. Sąd Rejonowy : 1. oddalił powództwo; 2. zasądził od powódki E. K. na rzecz pozwanego (...) W. - Zakładu (...) kwotę 197,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 180,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; 3. zasądził od powódki E. K. na rzecz pozwanego D. K. (1) kwotę 221,40 zł tytułem nieuiszczonych kosztów zastępstwa procesowego w tym VAT.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny:

Lokal mieszkalny nr (...) usytuowany w budynku przy ul. (...) w W. należy do zasobów lokalowych Miasta S. W.. Składa się on z dwóch pokoi, kuchni, przedpokoju, WC i łazienki o łącznej powierzchni mieszkalnej (...) m², oraz powierzchni użytkowej 50,74 m². Na mocy decyzji z dnia 25 maja 1994 r. Urząd Dzielnicowy (...) przydzielił E. i D. K. (1) ww. lokal mieszkalny. W lokalu tym, wraz z E. K. i D. K. (1) zamieszkiwała ich wspólna córka. Początkowo małżeństwo stron przebiegało bez zasadniczych zakłóceń, jednakże z czasem między stronami dochodziło do nieporozumień i konfliktowych sytuacji, które z roku na rok się nasilały. W 2008 r. pozwany często przebywał poza domem. Pod koniec 2008 r. pozwany związał się z inną kobietą i się do niej wyprowadził, jednakże jednocześnie pozostawił w lokalu nr (...) przy ul. (...) rzeczy, po które sukcesywnie przychodził. Po rozpadzie związku z I. D. pozwany chciał wrócić do żony, ta jednakże założyła sprawę o rozwód i zażądała, aby pozwany się całkowicie wyprowadził. W okresie od stycznia do marca 2009 r. pozwany kilkakrotnie nocował w lokalu mieszkalnym i na tym tle dochodziło między stronami do konfliktów. Pomimo konfliktu pozwany dokładał się do czynszu. W czerwcu 2009 r. powódka wniosła sprawę do Sądu o rozwód. Jednocześnie złożyła ona w administracji budynku deklarację, że w spornym lokalu zamieszkuje sama z córką. Wówczas administracja zmieniła wymiar opłat za mieszkanie. Pozwany dowiedział się o powyższym i zawiadomił administrację budynku, że jednak zamieszkuje w lokalu przy W. 40A. Wobec takiej informacji administracja budynku zwiększyła opłaty za lokal, tj. naliczała opłaty za trzy osoby. Powódka za każdym razem, gdy pozwany przebywał w mieszkaniu, utrudniała mu to, robiła mu na złość, zakłócała sen.

Wyrokiem z dnia 11 czerwca 2010 r. w sprawie z powództwa E. K. przeciwko D. K. (1), Sąd Okręgowy w Warszawie orzekł rozwód związku małżeńskiego zawartego w dniu 11 września 1982 r. w USC (...), pomiędzy D. K. (1) a E. K. z domu M., z winy obu stron. Nadto, wyrokiem tym ww. Sąd ustalił, że w czasie wspólnego zamieszkiwania stron w lokalu przy ul. (...) nr (...) w W. D. K. (1) będzie zajmować pokój mniejszy a E. K. wraz z córką pokój większy, pozostałe pomieszczenia typu kuchnia, łazienka i inne strony będą zajmować wspólnie. Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 15 kwietnia 2014 r. zmienił zaskarżony wyrok Sąd Okręgowy w Warszawie z dnia 11 czerwca 2010 r. w ten sposób, że orzekł rozwód z winy męża D. K. (1) oraz nie orzekł o sposobie korzystania z mieszkania.

Od lipca 2010 r. do maja 2011 r. pozwany przekazami przesyłał E. K. pieniądze w kwocie odpowiadającej 1/3 części czynszu. Na każdym z przekazów wpisywał tytuł „czynsz”. W 2011 r. przed kwietniem, podczas nieobecności powódki w mieszkaniu, D. K. (1) zamontował zamek w drzwiach do mniejszego pokoju i do pomieszczenia tego przeniósł swoje rzeczy, po uprzednim wyniesieniu rzeczy należących do córki stron - E.. E. K. po powrocie z wakacji, podczas nieobecności pozwanego, zdemontowała ów zamek i opróżniła pomieszczenie z rzeczy D. K. (1). W pokoju ponownie zamieszkała E..

W dniu 19 kwietnia 2011 r. E. K. podczas rozmowy z córką dowiedziała się, że pozwany zamierza ponownie wprowadzić się do przedmiotowego mieszkania. Wówczas powódka zamontowała dodatkowy zamek w drzwiach wejściowych od mieszkania. Jakiś czas po tym D. K. (1) próbował wejść do mieszkania. Nie mogąc jednak dostać się do lokalu próbował wywarzyć drzwi siłą, a następnie wezwał funkcjonariuszy Policji, aby pomogli mu wejść do mieszkania. Powódka wpuściła do mieszkania jedynie funkcjonariusza Policji, który po stwierdzeniu, że w lokalu brak jest rzeczy pozwanego, odmówił dalszej pomocy w interwencji.

Po rozwodzie powódka wystąpiła z wnioskiem o wymeldowanie pozwanego ze spornego lokalu. Decyzją z dnia 21 czerwca 2011 r. prezydent Miasta Stołecznego W. orzekł o wymeldowaniu D. K. (1) z pobytu stałego w mieszkaniu przy ul. (...) w W..

Pozwem z dnia 22 czerwca 2011 r. D. K. (1) wystąpił o przywrócenie naruszonego posiadania lokalu przy ul. (...) w W., które to roszczenie Sąd Rejonowy dla Warszawy Wola w Warszawie wyrokiem z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie o sygn. akt I C 907/11 oddalił. Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 10 października 2012 r., sygn. akt V Ca 1785/12 oddalił apelację D. K. (1).

W dniu 29 listopada 2012 r. Urząd Miasta Stołecznego W. wypowiedział D. K. (1) umowę najmu przedmiotowego lokalu mieszkalnego na skutek niezamieszkiwania w lokalu przez okres dłuższy niż 12 miesięcy. Pismo to zostało doręczone pozwanemu w dniu 13 grudnia 2012 r. i po upływie 6 miesięcy nastąpiło rozwiązanie umowy - a więc z końcem czerwca 2013 r. Pozwany nie kwestionował wypowiedzenia.

D. K. (1) od 2009 r. sporadycznie był widywany na osiedlu, auto pozwanego stało zaparkowane na parkingu osiedlowym. W przedmiotowym mieszkaniu nie znajdują się także żadne rzeczy pozwanego, bowiem wszystkie pozostawione narzędzia D. K. (1) E. K. wspólnie z córką zniosły do piwnicy. D. K. (1) od dnia wynajęcia mieszkania od Urzędu Miasta do dnia dzisiejszego jest w posiadaniu pierwotnych kluczy do mieszkania.

W dniu 28 czerwca 2013 r. pozwany przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Woli w Warszawie założył sprawę o podział majątku wspólnego, gdzie wniósł o ustalenie, że do majątku wspólnego byłych małżonków należy prawo najmu lokalu komunalnego położonego przy ul. (...) lok. (...)w W.. Sprawa została zarejestrowana za sygn. akt I Ns 831 / 13.

Sąd Rejonowy wskazał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie z przyczyn merytorycznych i z uwagi na nie wykazanie podnoszonych przez powódkę twierdzeń. Sąd powołał przepis art. 189 k.p.c i wskazał, że powódka nie wykazała istnienia interesu prawnego w rozumieniu tego przepisu. W świetle bowiem tego przepisu interes prawny jest merytoryczną przesłanką powództwa o ustalenie, która, w sposób niezależny od innych wymaganych przez prawo materialne lub procesowe okoliczności, warunkuje określony skutek tego powództwa. Interes prawny decyduje o dopuszczalności badania i ustalania drugiej przesłanki merytorycznej, jaką jest prawdziwość twierdzeń powoda, że wymienione w powództwie stosunek prawny lub prawo nie istnieje. Nie ma interesu prawnego w ustaleniu stosunku prawnego ten, kto może skorzystać równocześnie z innej formy ochrony swych praw, w tym poprzez podjęcie obrony w toczącej się równolegle sprawie o świadczenie. Sąd powołał się na stanowisko doktryny i judykatury i podkreślił że zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem jeżeli przedmiotem żądania w jednej sprawie jest określone świadczenie, a w drugiej toczącej się pomiędzy tymi samymi stronami, lecz w odwrotnych rolach procesowych ustalenie istnienia stosunku prawnego, z którego żądanie świadczenia wynika, to nie mamy wówczas do czynienia z tym samym roszczeniem w rozumieniu art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c, lecz powództwo o ustalenie należy w takiej sytuacji oceniać w aspekcie braku interesu prawnego w rozumieniu art. 189 k.p.c. W takiej sytuacji wyłączona jest zatem możliwość skutecznego wystąpienia z powództwem o ustalenie skoro sfera podlegająca ochronie jest w przypadku, gdy dojdzie już do naruszenia prawa, szersza, a rozstrzygnięcie o różnicy zdań w stanowiskach stron nabiera charakteru przesłankowego (vide Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 04 grudnia 1998 r., III CKN 56/98, Biuletyn Sądu Najwyższego z 1999 r., nr 4, poz. 9 oraz w wyroku z dnia 15 marca 2002 r., II CKN 919/99, LEX nr 54376). W ocenie Sądu, strona powodowa nie posiada interesu prawnego w żądaniu ustalenia, że pozwany D. K. (1) od dnia 15 stycznia 2009 r. nie jest najemcą lokalu mieszkalnego położonego w W. przy ul. (...) w W.. Okoliczności tej nie stanowi chęć samodzielnego nabycia ww. lokalu (tj. wykupu od Miasta), ani fakt zainicjowania przez pozwanego D. K. (1) postępowania o podział majątku wspólnego, gdzie do podziału zostało zgłoszone prawo najmu ww. lokalu. Wola podjęcia takich czynności jest w ocenie Sądu interesem faktycznym, a nie prawnym. W realiach niniejszej sprawy jak wskazał Sąd nie ma stanu niepewności bowiem pozwany od 01 lipca 2013 r. nie jest już najemcą spornego lokalu. Nadto pozwany został skutecznie wymeldowany z mieszkania przy ul. (...). Ponadto w toku postępowania o podział majątku wspólnego winno być dokonywane ustalenie, czy ww. prawo wchodzi faktycznie do majątku wspólnego byłych małżonków czy też nie. Sąd wskazał, że postępowanie o podział majątku wspólnego jest postępowaniem szerszym od postępowania o ustalenie a wobec różnicy zdań podmiotów uczestniczących w postępowaniu, okoliczności te sąd winien badać przesłankowo.

Ponadto, w ocenie Sądu powódka nie wykazała prawdziwości podnoszonych przez siebie twierdzeń. Zdaniem Sądu nie zostało wykazane, że pozwany opuścił mieszkanie dobrowolnie i z zamiarem opuszczenia go na stałe.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 w zw. z art. 99 k.p.c.

Apelację od wyroku złożyła powódka zaskarżając go w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi powódka zarzuciła:

I. Naruszenie prawa procesowego polegające na:

1. naruszeniu art. 189 k.p.c., co miało istotny wpływ na treść orzeczenia, poprzez przyjęcie, że powódka nie wykazała istnienia interesu prawnego, w sytuacji gdy powódka w sposób dostateczny wykazała, że ma interes prawny w skierowaniu powództwa przeciw pozwanym, ponieważ jej prawo zostało zagrożone, co w konsekwencji doprowadziło do błędnych ustaleń i tym samym wydania wadliwego orzeczenia,

2. naruszeniu art. 233 § 1 k.p.c., co miało istotny wpływ na treść orzeczenia, poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przy ocenie wiarygodności zeznań:

a) powódki E. K., podczas gdy jej zeznania znalazły potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, były spójne, logiczne i uzupełniały z resztą materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, a nadto znajdują potwierdzenie w zeznaniach świadków w niniejszej sprawie,

b) świadków B. T., K. (...), polegającą na przyjęciu, że wymienieni świadkowie nie są wiarygodni z uwagi na pokrewieństwo, bliskie relacje z pozwaną oraz interes w przedstawieniu sprawy na korzyść powódki podczas gdy ich zeznania znalazły potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, były spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniały,

3. naruszeniu art. 233 § 1 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów błędną oraz sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że powódka nie wykazała prawdziwości podnoszonych przez siebie twierdzeń, w sytuacji w której, zeznania powódki i świadków, a także dokumenty zgromadzone w sprawie wskazują na to, iż D. K. (1) w grudniu 2009 r. opuścił definitywnie lokal zamieszkiwany z żoną i córką i faktycznie w nim nie zamieszkiwał,

4. naruszeniu art. 365 § 1 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie w niniejszej sprawie prawomocnych wyroków: Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 11 czerwca 2010 roku w sprawie o sygn. akt XXV C 769/09, Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 15 kwietnia 2011 roku w sprawie o sygn. akt VIA Ca 1125/10, Sądu Rejonowego dla Warszawy - Woli w Warszawie z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie o sygn. akt I C 907/11 oraz Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 10 października 2012 roku w sprawie o sygn. akt V Ca 1785/12;

I. Naruszenie prawa materialnego polegające na:

1. naruszeniu art. 25 k.c. w zw. z art. 688¹ § 1 k.c. poprzez przyjęcie, że pozwany D. K. (1) cały czas czuł się najemcą lokalu położonego przy ulicy (...) w W., podczas gdy pozwany od grudnia 2009 roku przeniósł swoje centrum aktywności życiowej i nie mieszkał na stałe w najętym lokalu.

2. naruszeniu art. 4 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że pomimo opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego uprzednio przez obie strony pozwany D. K. (1) nie utracił w 2009 roku statusu najemcy, co w konsekwencji doprowadziło do wydania błędnego orzeczenia.

Powódka wniosła o zmianę wyroku poprzez uwzględnienie powództwa, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, a ponadto o zasądzenie od pozwanych na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego za I i II instancję.

W odpowiedzi na apelację pozwany miasto stołeczne W. - Zakład (...) w D. W.(...)W. wniósł o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja wobec bezzasadności jej zarzutów nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w pełni podziela dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne, a próbuje również zaprezentowaną ich ocenę prawną.

Materiał dowodowy przedstawiony w sprawie oceniony został przez Sąd Rejonowy wszechstronnie i zgodnie z regułami wyrażonymi w art. 233 kpc. Wskazać przy tym należy, że uchybienie przepisowi art. 233 kpc ma miejsce wówczas, gdy wnioski wyprowadzone przez sąd przy ocenie dowodów nie układają się w logiczną całość zgodną z doświadczeniem życiowym, lecz pozostają ze sobą w sprzeczności, a także gdy nie istnieje logiczne powiązanie wniosków z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym (tak wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2014 r., sygn. akt I ACa 267/14). Sąd Rejonowy nie naruszył art. 233 k.p.c. Ocena dowodów przedstawiona przez Sąd nie nosi znamion nielogiczności czy też niezgodności z doświadczeniem życiowym. Wbrew podnoszonym przez powódkę w apelacji zarzutom, Sąd Rejonowy nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów przy ocenie wiarygodności zeznań powódki oraz świadków B. T., K. (...). Przede wszystkim wskazać należy, iż Sąd I instancji ustalając stan faktyczny sprawy oparł się także częściowo na zeznaniach powódki jak i ww. świadków. Niezasadny jest zatem zarzut, że Sąd uznał te zeznania za całkowicie niewiarygodne. Sąd zaznaczył jedynie, że podszedł z dużą ostrożnością tak do zeznań samych stron, jak i zgłoszonych przez nich świadków, z uwagi na to, że zauważył rozbieżności pomiędzy zeznaniami złożonymi w różnych postępowaniach, a także ze względu na fakt, że większość ze świadków pozostaje w bliskich relacjach z tą ze stron, która wносиła o ich przesłuchanie, wobec czego i oni mieli interes w przedstawianiu stanu sprawy w sposób, w jaki zrobiła to strona na rzecz której składali zeznania. Ponadto we wcześniejszych postępowaniach świadkowie, którzy zostali przesłuchani w toku niniejszego postępowania, co do pewnych okoliczności w ogóle się nie odnosili, natomiast w tym postępowaniu zeznawali dość obszernie. Sąd wskazał jednakże, że część z zeznań - tak stron, jak i świadków - znajdowała potwierdzenie w rzeczowym materiale dowodowym, a przy tym powtarzała się we wcześniejszych zeznaniach złożonych w toku innych postępowań, stąd też zeznania te Sąd uznał za miarodajne źródło dowodowe w takim zakresie, w jakim korelowały one z dokumentami i między sobą. Ocenę tę uznać należy za prawidłową.

Za nieuzasadniony uznać także należy podnoszony zarzut naruszenia art. 365 § 1 k.p.c. Zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, które je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Należy zgodzić się z powódką, iż związanie stron, sądów, innych organów państwowych i innych organów administracji publicznej (ewentualnie innych podmiotów) prawomocnym orzeczeniem oznacza obowiązek respektowania zawartej w orzeczeniu sądu skonkretyzowanej, indywidualnej normy prawnej. Ma ono znaczenie prejudycjalne przy rozstrzyganiu spraw przez inne sądy, organy państwowe i inne organy administracji publicznej. Związanie wyrokiem sądu cywilnego oznacza brak możliwości zignorowania zarówno ustaleń faktycznych stanowiących bezpośrednią podstawę rozstrzygnięcia, jak i podstawy prawnej. Nie jest dopuszczalne odmienne ustalenie zaistnienia, przebiegu i oceny istotnych dla danego stosunku prawnego zdarzeń faktycznych w kolejnych procesach sądowych między tymi samymi stronami, chociażby przedmiot tych spraw się różnił. Zakazane jest również prowadzenie postępowania dowodowego na okoliczności podważające ustalenia faktyczne zawarte w wiążącym orzeczeniu (wyroki Sądu Najwyższego: z 20 stycznia 2011 r., I UK 239/2010, LexisNexis nr (...); z 20 maja 2011 r., IV CSK 563/2010, LexisNexis nr (...); z 7 kwietnia 2011 r., I PK 225/2010, LexisNexis nr (...); z 5 października 2012 r., IV CSK 67/2012, LexisNexis nr (...)).

(...)). Nie sposób jednakże przyjąć za apelującą, że sam fakt niezamieszkiwania wspólnie w przedmiotowym lokalu, co jest bezsporne, skutkuje automatycznie wygaśnięciem stosunku prawnego najmu lokalu i to z datą na którą powołuje się powódka. Aby uznać zasadność takich ustaleń potrzeba „czegoś” więcej. Z materiału dowodowego zebranego tymczasem w niniejszej sprawie takich wniosków wywieść nie można. Nie świadczą również na korzyść powódki, tak jak chciałaby tego apelacja wyroki zapadłe w sprawach, na które się powołuje. Nie orzeczenie o sposobie korzystania z mieszkania przy ul. (...) w W. wskazuje tylko na to co jest bezsporne, że strony razem nie mieszkają. Również wyrok z dnia 27 lutego 2012 roku zapadły w sprawie o przywrócenie naruszenia posiadania lokalu przy ulicy (...) w W. w sprawie I C 907/11 utrzymany przez Sąd Okręgowy potwierdza tylko tę okoliczność, nie wyjaśnia zaś i u jego podstaw nie leżało ustalenie przyczyn tego stanu i zamiarów D. K. (2). Z tych powodów Sąd Rejonowy nie naruszył art. 365 k.p.c. w sposób prawidłowy uwzględniając zapadłe między stronami orzeczenia.

Sąd nie naruszył także art. 25 k.c. w zw. z art. 688¹ § 1 k.c. O zamiarze pozwanego mówić muszą okoliczności nie tylko związane z opuszczeniem lokalu. Pozwany tymczasem uzewnętrznił zamiar władania lokalem płacąc czynsz oraz występując z żądaniem przywrócenia posiadania (w którym to postępowaniu Sąd nie bada przecież prawa, a tylko stan ostatniego spokojnego posiadania, stan faktyczny), materiał dowodowy wskazuje również, że nigdy nie usunął z lokalu wszystkich swoich rzeczy. Za zapłatę czynszu odpowiadał zaś jak najemca. Również akcentowane silnie w apelacji, że pozwany wyprowadzając się do kochanki nie będzie miał możliwości powrotu do wspólnego mieszkania razem z żoną i córką nie świadczą o jego zamiarze wyzbycia się prawa najmu, a tylko o zerwaniu więzi z żoną.

Niezależnie od powyższego wskazać należy na treść art. 680¹ k.c., zgodnie z którym małżonkowie są najemcami lokalu bez względu na istniejące między nimi stosunki majątkowe, jeżeli nawiązanie stosunku najmu mającego służyć zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych założonej przez nich rodziny nastąpiło w czasie trwania małżeństwa. Wówczas prawo najmu jest składnikiem majątku wspólnego małżonków. Przy rozpatrywaniu niniejszej sprawy nie zachodzą wątpliwości, iż powódka i pozwany D. K. (1) zawarli umowę najmu w celu zaspokajania potrzeb mieszkaniowych założonej przez siebie rodziny. Dopiero ustanie wspólnego zamieszkania na skutek tego, że jedno z małżonków opuściło wspólnie zajmowany lokal mieszkalny, a opuszczenie ma cechy trwałości, powoduje utratę przez niego statusu współnajemcy. Nie wyłącza jednak traktowania lokalu jako zajmowanego wspólnie okoliczność, że jedno z małżonków jest pozbawione możliwości wspólnego zamieszkiwania wskutek samowoli drugiego z nich, co miało miejsce w niniejszej sprawie.

Sąd nie mógł naruszyć art. 4. w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy poprzez jego niezastosowanie. Nie jest kwestionowane, że mieszkania komunalne służą zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowym osób, z którymi zawarte zostały umowy najmu. Sąd Rejonowy zasadnie uznał, że do rozwiązania stosunku najmu pomiędzy pozwanymi D. K. (1) i m. st. W. doszło wskutek dokonanego wypowiedzenia.

Jak słusznie wskazała powódka uwzględnienie powództwa zgodnie z art. 189 k.p.c. wymaga spełnienia dwóch podstawowych przesłanek, tj. istnienia interesu prawnego w żądaniu udzielenia ochrony prawnej przez wydanie wyroku ustalającego oraz istnienia bądź nieistnienia danego stosunku prawnego bądź prawa (w zależności od rodzaju żądania udzielenia ochrony prawnej). Interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c. jest kategorią obiektywną. Brak interesu prawnego w rozumieniu tego przepisu ma miejsce wówczas, gdy stan niepewności prawnej może być usunięty w drodze dalej idącego powództwa o świadczenie (ewentualnie innego powództwa, np. o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym) bądź w drodze podjęcia obrony w toku już wytoczonej przez pozwanego w procesie o ustalenie odrębnej sprawy o świadczenie (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 29 lutego 1972 r., I CR 388/71, z 4 marca 2011 r., I CSK 351/2010, z 16 kwietnia 2010 r., IV CSK 453/2009.; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 28 września 2012 r., V ACa 415/2012). Jak dalej podnosi słusznie skarżąca, interes prawny jest to interes dotyczący szeroko rozumianych praw i stosunków prawnych, a w przypadku ustalenia praw czy stosunków prawnych występuje z reguły (ale nie tylko) wówczas, gdy istnieje niepewność tego prawa lub stosunku prawnego zarówno z przyczyn faktycznych, jak i prawnych.

Powódka mając na względzie powyższe nie wykazała w niniejszej sprawie podstaw do uwzględnienia jej roszczenia. Powódka nie wykazała istnienia po jej stronie interesu prawnego w żądaniu ustalenia nieistnienia prawa, nie wykazała, że swoich praw nie może bronić w ramach innego postępowania, nie wykazała niepewności prawa, nie wykazała też aby istotnie pozwany utracił prawo najmu we wskazywanej przez nią dacie.

Powódka wniosła o orzeczenie o nieistnieniu stosunku najmu po stronie pozwanego D. K. (1), uzasadniając, iż wyrok zapadły w sprawie umożliwi jej podjęcie czynności zmierzających do samodzielnego nabycia lokalu położonego przy ulicy (...) oraz spowoduje, że prawo najmu ww. lokalu zostanie wyłączone z majątku wspólnego w toczącym się postępowaniu o podział majątku wspólnego. Tymczasem właściciel lokalu m. st. W., pozwany w niniejszej sprawie, wskazał, że wypowiedział D. K. (1) prawo najmu przedmiotowego lokalu ze skutkiem od 1 lipca 2013 roku oraz, że nie ma przeszkód aby powódka samodzielnie wystąpiła o wykup lokalu bowiem pozwanemu D. K. (1) takie uprawnienie nie służy. Okoliczności te przemawiają jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy za brakiem interesu prawnego w żądaniu ustalenia nieistnienia stosunku najmu. Skoro wynajmujący właściciel twierdzi, że prawo takie nie przysługuje D. K. (1), to brak jest podstaw aby taką wolę właściciela kwestionowała powódka. Ponadto na co również zwrócił uwagę Sąd Rejonowy skoro powódka swoich prawa bronić może w sprawie o podział majątku to również i z tego powodu nie służy jej prawo wystąpienia z samodzielnym powództwem opartym na podstawie art. 189 k.p.c. W istocie to Sąd w sprawie o podział majątku władny jest bowiem ustalić jaki składnik majątkowy na datę rozwiązania małżeństwa stanowi majątek podlegający podziałowi.

Z tych powodów rozstrzygnięcie Sądu I instancji uznać należy za prawidłowe. Wobec powyższego zaś nie ma potrzeby wypowiadać się co do wszystkich podnoszonych w apelacji zarzutów, nie mają one bowiem znaczenia dla treści rozstrzygnięcia i nie mogą odnieść zamierzonego skutku prawnego. Na marginesie tylko wskazać należy, że słusznie również Sąd Rejonowy uznał, że powódka nie wykazała prawdziwości swoich twierdzeń, że na datę 11 czerwca 2010 r. pozwany nie był najemcą lokalu, a jego własne działania wskazują na wyzbycie się tego prawa. Materiał dowodowy zebrany w niniejszej sprawie wskazuje na wnioski przeciwnie.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 kpc o kosztach rozstrzygając na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. zgodnie z § 6 pkt 2 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349)

Sąd Odwoławczy na podstawie art. 98 kpc w zw. z § 6 pkt 2 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu obciążył również powódkę kosztami pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu w instancji odwoławczej .